

Universalmuseum Joanneum

Priopćenje za tisak

Universalmuseum Joanneum
Mariahilferstraße 4, 8020 Graz, Austria
www.museum-joanneum.at

presse@museum-joanneum.at
Telefon +43-664/8017-9850

Prijelazno doba – Dürerovo doba

Majstorska djela tiskarske grafike oko 1500. godine

Dvorac Eggenberg

Trajanje: 10.06.2011. – 21.08.2011

Otvorenje: 09.06.2011

Kustos/Kustosica: Karin Leitner-Ruhe, Helga Hensle-Wlasak

Informacije: +43-316/8017-9770

Život Albrechta Dürera (1471. – 1528.) odvija se na prijelazu dvaju razdoblja – kasnog srednjeg vijeka u renesansu. U njegovoj se umjetnosti ne odražava samo utjecaj tih dviju epoha i njihov razvoj, nego i povezanost dvaju ipak prilično suprotstavljenih kulturnih prostora: Njemačke i Italije. Tako je Dürer svoju sjevernoalpsku školu stvaralački povezivao s novitetima s Juga: upijao je sve umjetničke pravce toga vremena i dalje ih razvijao. To prije svega vrijedi za grafička umijeća drvoreza i bakroreza koja je Dürer u tehnici, sadržaju i duhovnim mogućnostima razvio znatno dalje od svojih prethodnika i koja su mu omogućila širenje vlastitih umjetničkih ideja po cijelome svijetu.

U fokusu ove izložbe iz bogate zbirke kabineta s bakrorezima galerije „Alte Galerie“ moći će se razgledati odabrani bakrorezi iz umjetničkog opusa Albrechta Dürera: tri takozvana „majstorska bakroreza“, čijim se tumačenjem bave generacije stručnjaka, predstavljaju apsolutni vrhunac njegova grafičkog umijeća. Tako se bakrorez Vitez, smrt i vrag odnosi na „vita activa“, a predstavlja ga kršćanski vitez koji se svojim postupcima zalaže za svoje ideale. Sveti Jeronim u ćeliji upućuje na „vita contemplativa“, učenjaka za svojim knjigama, dok je Melankolija sinonim spoznaje obilježene crtama lica koje izražavaju duboko razmišljanje i dvojbu. Stalno mjesto u povijesti umjetnosti zauzima i bakrorez Adam i Eva iz 1504. godine, koji pokazuje Dürerovo dugogodišnje bavljenje novom znanošću o proporcijama koju je upoznao u Italiji i prenio na Sjever. Liječnikov san dopunjuje različita tumačenja Melankolije.

Prijelazno doba Dürerova vremena ishodište je mnogih stečevina novoga vijeka: čovjek – a time i umjetnik – sada sebe shvaća kao autonomno biće. Upravo je Dürer majstor autoportreta, samoopažanja koje je bitan element umjetnika na putu prema inovativnom prikazivanju vlastitog svijeta misli. Istovremeno se idealizira ljudski oblik i usađuje u kostur antičke recepcije. Umjetnik se više ne doživljava kao obrtnik u smislu srednjovjekovnih cehova, nego se smatra stvaralačkom individuumom. Iz tih će se duševnih previranja iskristalizirati nove vrste slika: dok su religiozne

teme još uvijek u velikoj mjeri vezane uz tradiciju, dotle portret, krajolik i žanrovski prikazi već stječu autonomiju.

U kabinetu za bakroreze galerije „Alte Galerie“ predstavljena su brojna djela umjetnika iz Dürerova doba i bližeg okruženja. Tako je izložba dopunjena bakrorezima iz Italije, npr. Andree Mantegne, Marcantonia Raimondija ili Giorgia Ghisija. Sjevernoalpska komponenta predstavljena je pak djelima umjetnika kao što su Lucas van Leyden, Martin Schongauer te Hans Baldung Grien i Leonhard Beck.

Na kraju drugog desetljeća 16. stoljeća istakla se nova generacija majstora bakroreza iz Nürnberga, rođena oko 1500. godine: bili su to takozvani „majstori minijature“, koji su bili poznati po slikama malih formata, ali isto tako i po sudskim sporovima.

Izložba *Prijelazno doba – Dürerovo doba* bit će različitima „linkovima“ na druge teme programa jubilarne godine sadržajno povezana s drugim odjelima Univerzalnog muzeja Joanneum.